

Ido vlada v Alžiriji

Neki policijski komisar se je moral zaradi terorja OAS umakniti iz Alžirije v Francijo. V pariškem Expressu je objavil članek, ki marsikaj osvetljuje.

Alžir je pozdravil Novo leto s streli iz bazuk, s strojnimi rafali in s eksplozivnimi plastičnimi bomb. Po ulicah je prišlo do streljanja med posebnimi OAS komandami in med posebnimi anti-OAS oddelki. V vsem tem dogajanju je bilo nekaj nad vse nenavadnega. Neznanci so n. pr. obmetavali vilo, v kateri je imel sedež posebnih anti-OAS oddelkov, vojaška straža pa je komaj deset metrov čez cesto to početje mirno opazovala. Posredovali so policijski avtomobili. Vojaška straža je začela streljati, toda ne na avtomobil OAS-ovcev, marveč na policijskega. ... Skoraj vsak dan najdemo v grmovju skrivnostna trupla, iz bolnišnic pa izginijo sumljivi ranjenci, ki bi morali biti pod policijsko kontrolo zaradi OAS-ovske dejavnosti.

V Alžiru sem spoznal desetkrat potencialni Chicago iz leta 1930. Razumeli boste, da za nas ni odveč nobena previdnost. Pravi komisar, ki je zapustil anti-OAS bojšče v Alžiriji potem, ko so izmenjali prefekta Jacquesa Auberta.

Posebni anti-OAS oddelki so ustanovili v okviru alžirske policije lani junija, ko so ekstrahirali ubili policijskega komisarja Rogera Gavourya. Za šefa desettisne ekipe je bil postavljen komisar Grassien. Ki so pred dvema letoma in pol premeštrali v Alžir, da bi reorganizirali in regenerirali policijo.

Naloga, ki so mu jo formalno dali, ni bila lahka. Vstop v Alžirijo je bil v Alžiriji neprimerno lažji kot v Franciji; še več, v alžirsko policijo so sprejemali predvsem ljudi, ki so jih rekrutirali iz privatnih policijskih sil najvplivnejših evropskih naseljenjcev. Tudi napredovali so ti ljudje le na priporočilo in pobudo tiste peščice Evropejcev, ki jim je bila policija največ služila: Borgeaud, Blachette, de Serigny in drugi so samo nekatera imena, ki so zablestela ob vseh pučih.

Razen tega pa so različni oddelki policije med seboj tekmovali, kateri bo prigrabil širše kompetence.

Po znani aferi barikad 24. januarja 1960 je prosluli polkovnik Godard izgubil mesto šefa varnostne službe v Alžiriji; vajeti je prevzel prefekt Aubert, njegov neposredni pomočnik pa je postal komisar Grassien. Dediščina, ki jo je prevzel, ni bila zavladna vredna, 80% od 8.000 policajev so bili »črna noga«, t.j. so pravili evropski naseljenjci, ki so se vedli generaciji živja v Alžiriji. Leti so bili sedež zelo proti vsakomur, ki je prišel iz metropole. Zato vidimo 22. aprila 1961 domala vso policijo na strani prevratniških generalov. Sindikati policijskih uslužbencev so zahtevali, naj prevzame poveljstvo nad policijo Godard, prefekta Auberta pa naj preprosto aretirajo. Samo komisar Grassien s kakimi dvajsetimi policijski se je umaknil v ilegalno. Ta peščica je torej predstavljala »francosko suverenost« v Alžiriji.

Po končanem puču je prevzel poveljstvo nad teritorialno policijo v Alžiriji komisar Facot. Tudi najbolj medli poskusi »čiste«, so bili v khalu blokirani, tako da Facot ni preostalo drugega, kot da sklene svoje policaje in jim reče: »Ne maram vas več videti tu. Ostanite doma. Najbolje bo, da prejemate plačo za to, da nič ne delate...».

31. maja je pet deseterjev iz Tajske letjela zabodlo komisarja Gavourya, potem ko so ga aktivisti OAS »prepričljivo« opozorili, naj se ne vtiha v stvari, »ki ga ne briga«; plastična bomba mu je raznesla stanovanje.

6. junija je policija ob 11.30 razposlala tiralice s fotografijami morilcev; ob 15.30 so prišli podatki v centralno kartoteko, toda še pred tem ob 13. uri, so imeli tiralice v rokah tudi komandosi OAS...

Takrat so se policijski kriminalisti policije, ki so prišli iz metropole, odločili, da bodo prekinili vse stike s krajevnimi policijskimi komisarji. Komisar Grassien je od 800 pripadnikov kriminalistične policije zbral devet članov, ki so tvorili jedro njegove ekipe anti-OAS. Bili so domala osamljeni, kajti vse veje policije v Alžiriji so bile proti njim. Niso se smeli prikazati »policijski« misli, niso se premaknili, ne da bi bili o tem obveščeni aktivisti OAS. Samo med mobilno gardo in med žandarmerijo, ki je prišla iz Francije, so lahko računali na podporo. V Alžiru so živeli na pol ilegalno, premeščali so svojo poštovanko domala vsak dan, prav tako stanovanje; prenočevali so navadno pri muslimanskih prijateljih, medtem ko so drugi spali, sta dva vedno bedela, pripravljena na obisk OAS komandantov. Njihovi trije avtomobili so vozili vedno v koloni, pri-

pravljani, da drug drugemu nudijo kritje... Ko so hoteli menjati registrske tablice, so naleptali na nepremostljive težave, o tem, da bi dobili nove, »nekompromitirane« avtomobile, pa sploh ni bilo misliti...

22. oktobra je ekipa Grassien postavila zasedo OAS poročniku Delhommeju, ki je prišel s tovornjakom na dogovorjeno mesto po padalske uniforme. Ko se je začelo streljanje, so se šolarji, ki so se vsuli iz šole, vrgli v vzkliki »Zivela francoska Alžirija« pod noge Grassienovim ljudem. Pri tem so jim pomagali v civilne obleke oblačeni policijski komisarja El Biar, tako da so OAS aktivisti pobegnili. Po ranjenosti, ki so ga pustili na kraju spopada, je od nekdaj pripeljal ambulantni avtomobil, ki je ranjenca odpeljal v neznanost... Vse to pred ljudmi iz policijskega komisarja El Biar. Toda ne samo to: ljudje tega komisarja so povedali imena in funkcije Grassienovih ljudi, ki so se spopadli z OAS aktivisti. Čez dva dni so letaki z njihovimi imeni ležali po vsem Alžiru. Prvi je bil »plastikiran« Valtette...

Istega meseca je padel pod strelo Courtois in Jo Rizza — dveh junakov, znanih še iz afez z bazuko — komisar obveščevalne službe Mohamed Oumri, ki je prišel na »procesu barikad« proti pučistom. Nato je prišla vrsta na sektorske šefa vojaške varnostne službe, ki je sodeloval z Grassienovimi ljudmi... OAS mu je ob osmih jutraj sredi Alžira postavila zasedo in ga ubila.

Direkcija Nacionalne policije v Parizu je po teh dogodkih odpoklicala ekipo Grassien. V Alžirijo so poslali tri nove ekipe, toda ne policijske v pravem pomenu besede, marveč ekipe antiterorističnih teroristov; se pravi: v boju proti OAS ne deluje več policija kot taka, marveč komandosi Dominiq, Panchardier, ki se poslužujejo enakih metod kot OAS.

Kaj bi bilo treba najprej ukretni v boju proti OAS? Grassien in Aubert sta predlagala, naj ukrepajo proti vsem funkcionarjem, ki so se kompromitirali ob vsakem puču in ki so sprito »nezakonitosti« za svojo nelojalnost v vsakim dnevni predrežnji. Predlagala sta, naj bi kakih 2.000 nelojalnih policajev in civilnih kadrov kakorkoli nevtiralizirali. Zgodilo pa se je narobe. Tiste, ki jih niso pustili v Alžiriji, so premeštrali na važne položaje v Franciji, tako da je moč soditi, da so resen virus fašistične okužbe za francosko policijo in za druge institucije. Niso namreč redki primeri, da so bili ljudje, kompromitirani ob »prevratu barikad«, premeščeni na važne položaje v Franciji, ko pa je izbruhnil puč, pa so s prvimi letalom odleteli v Alžir in se ponudili na uslugo proslulemu polkovniku Go-

delovanju in predlaga, da se proučijo vse te možnosti in med njimi tudi skupna izgradnja jazu in hidrocentrale v Džerdapu.

Kunc je izrazil zaskrbljenost zaradi koncentracije britanskih vojskih sil na Srednjem vzhodu, ki ogrožajo mir in stabilnost v tem delu sveta.

Sporočilo začasne alžirske vlade o zasedanju v Mohamedu je po misljenju zastopnika državnega tajništva v trgovski izmenjavi

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 12. — Na današnji tiskovni konferenci je Drago Kunc potrdil, da je predsednik Tito nedavno odgovoril predsedniku bolgarske vlade Jugovu na pismo, s katerim je bolgarska vlada izrazila željo, da se pridruži Jugoslaviji in Romuniji, ki gradita hidroenergetski sistem v Džerdapu v železnih vratih na Donavi. Jugoslavija vlada v tem odgovoru izraža mišljenje, da so na področju elektrogospodarstva pogoji za so-

delovanje in predlaga, da se proučijo vse te možnosti in med njimi tudi skupna izgradnja jazu in hidrocentrale v Džerdapu.

Kunc je izrazil zaskrbljenost zaradi koncentracije britanskih vojskih sil na Srednjem vzhodu, ki ogrožajo mir in stabilnost v tem delu sveta.

Sporočilo začasne alžirske vlade o zasedanju v Mohamedu je po misljenju zastopnika državnega tajništva v trgovski izmenjavi

dardu; po neuspelem aprilskem puču so se ponovno vrnili na svoje mesto v Parizu, kjer jim je tekla plača za ves čas odsotnosti... Vsekakor ilustrativno za vzdušje, ki vlada tudi že v policijski metropoli; je primer bivšega šefa pariške policije Didesa, ki je bil zaradi svoje OAS-ovske dejavnosti suspendiran in postavljen v hišni pripor. Ko so iz njegovega dotedanega kabineta odstranili medeninstvo ploščo z njegovim imenom, se je naslednjega dne pojavil na istem mestu karton z roko izpisanim imenom DIDES, okroženim s trikoloro...

Nedvomno to ni vasa »resnica« o kompleksnem problemu, s katerim se danes srečuje Francija; prav gotovo pa je pripoved »policaja v ilegali« ena izmed tistih projekcij, ki priprčljivo osvetljuje nevarnost notranjega položaja v Franciji in opozarja, v katero smer bo šel nadaljnji razvoj, če progresivne sile ne bodo zaustavile akutne dekompozicije vseh republikanskih institucij. Ob tem pa spet zadenejo na zmotani aksiom: dokler ne bo Francija rešena alžirske hipoteke, bo vedno nevarnost desničarske degeneracije; dokler se Francija ne bo notranje obnovila, ne bo mogla rešiti alžirske krize. Aksiom, katerega posledica je labilni imobilizem, ki je v bistvu nevarno nazadovanje!

M. S.

Kunčeva tiskovna konferenca v Beogradu

Ben Heda je ponovno dokazal konstruktivnost svoje vlade

Tudi Bolgarija bo sodelovala pri gradnji hidrocentrale v Džerdapu - V Moskvi se vodijo jugoslovansko-sovjetska pogajanja o trgovinski izmenjavi

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 12. — Na današnji tiskovni konferenci je Drago Kunc potrdil, da je predsednik Tito nedavno odgovoril predsedniku bolgarske vlade Jugovu na pismo, s katerim je bolgarska vlada izrazila željo, da se pridruži Jugoslaviji in Romuniji, ki gradita hidroenergetski sistem v Džerdapu v železnih vratih na Donavi. Jugoslavija vlada v tem odgovoru izraža mišljenje, da so na področju elektrogospodarstva pogoji za so-

delovanje in predlaga, da se proučijo vse te možnosti in med njimi tudi skupna izgradnja jazu in hidrocentrale v Džerdapu.

Kunc je izrazil zaskrbljenost zaradi koncentracije britanskih vojskih sil na Srednjem vzhodu, ki ogrožajo mir in stabilnost v tem delu sveta.

Sporočilo začasne alžirske vlade o zasedanju v Mohamedu je po misljenju zastopnika državnega tajništva v trgovski izmenjavi

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 12. — Na današnji tiskovni konferenci je Drago Kunc potrdil, da je predsednik Tito nedavno odgovoril predsedniku bolgarske vlade Jugovu na pismo, s katerim je bolgarska vlada izrazila željo, da se pridruži Jugoslaviji in Romuniji, ki gradita hidroenergetski sistem v Džerdapu v železnih vratih na Donavi. Jugoslavija vlada v tem odgovoru izraža mišljenje, da so na področju elektrogospodarstva pogoji za so-

delovanje in predlaga, da se proučijo vse te možnosti in med njimi tudi skupna izgradnja jazu in hidrocentrale v Džerdapu.

Kunc je izrazil zaskrbljenost zaradi koncentracije britanskih vojskih sil na Srednjem vzhodu, ki ogrožajo mir in stabilnost v tem delu sveta.

Sporočilo začasne alžirske vlade o zasedanju v Mohamedu je po misljenju zastopnika državnega tajništva v trgovski izmenjavi

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 12. — Na današnji tiskovni konferenci je Drago Kunc potrdil, da je predsednik Tito nedavno odgovoril predsedniku bolgarske vlade Jugovu na pismo, s katerim je bolgarska vlada izrazila željo, da se pridruži Jugoslaviji in Romuniji, ki gradita hidroenergetski sistem v Džerdapu v železnih vratih na Donavi. Jugoslavija vlada v tem odgovoru izraža mišljenje, da so na področju elektrogospodarstva pogoji za so-

Na svojem obisku po Jugoslaviji je skupina sovjetskih književnikov prispevala tudi v Ljubljano. V Klubu književnikov je bil razgovor gostov s slovenskimi književniki

Kunčeva tiskovna konferenca v Beogradu

Ben Heda je ponovno dokazal konstruktivnost svoje vlade

Tudi Bolgarija bo sodelovala pri gradnji hidrocentrale v Džerdapu - V Moskvi se vodijo jugoslovansko-sovjetska pogajanja o trgovinski izmenjavi

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 12. — Na današnji tiskovni konferenci je Drago Kunc potrdil, da je predsednik Tito nedavno odgovoril predsedniku bolgarske vlade Jugovu na pismo, s katerim je bolgarska vlada izrazila željo, da se pridruži Jugoslaviji in Romuniji, ki gradita hidroenergetski sistem v Džerdapu v železnih vratih na Donavi. Jugoslavija vlada v tem odgovoru izraža mišljenje, da so na področju elektrogospodarstva pogoji za so-

delovanje in predlaga, da se proučijo vse te možnosti in med njimi tudi skupna izgradnja jazu in hidrocentrale v Džerdapu.

Kunc je izrazil zaskrbljenost zaradi koncentracije britanskih vojskih sil na Srednjem vzhodu, ki ogrožajo mir in stabilnost v tem delu sveta.

Sporočilo začasne alžirske vlade o zasedanju v Mohamedu je po misljenju zastopnika državnega tajništva v trgovski izmenjavi

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 12. — Na današnji tiskovni konferenci je Drago Kunc potrdil, da je predsednik Tito nedavno odgovoril predsedniku bolgarske vlade Jugovu na pismo, s katerim je bolgarska vlada izrazila željo, da se pridruži Jugoslaviji in Romuniji, ki gradita hidroenergetski sistem v Džerdapu v železnih vratih na Donavi. Jugoslavija vlada v tem odgovoru izraža mišljenje, da so na področju elektrogospodarstva pogoji za so-

delovanje in predlaga, da se proučijo vse te možnosti in med njimi tudi skupna izgradnja jazu in hidrocentrale v Džerdapu.

Kunc je izrazil zaskrbljenost zaradi koncentracije britanskih vojskih sil na Srednjem vzhodu, ki ogrožajo mir in stabilnost v tem delu sveta.

Sporočilo začasne alžirske vlade o zasedanju v Mohamedu je po misljenju zastopnika državnega tajništva v trgovski izmenjavi

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 12. — Na današnji tiskovni konferenci je Drago Kunc potrdil, da je predsednik Tito nedavno odgovoril predsedniku bolgarske vlade Jugovu na pismo, s katerim je bolgarska vlada izrazila željo, da se pridruži Jugoslaviji in Romuniji, ki gradita hidroenergetski sistem v Džerdapu v železnih vratih na Donavi. Jugoslavija vlada v tem odgovoru izraža mišljenje, da so na področju elektrogospodarstva pogoji za so-

konstruktivno aktivnost predsednika alžirske vlade Ben Hede.

V zvezi z izjavo zastopnika grške vlade, v kateri se priporoča grškemu tisku, naj ne daje predloge in sugestije v zvezi z raznimi zunanjepolitičnimi problemi, ker bi se lahko tolmačilo, da takšne sugestije odražajo politiko vlade, je Kunc izjavil: »Ni naša dolžnost, da komentiramo notranjo politiko druge države. Razumljivo pa je, da smo za vsak napor v smeri objektivnega in konstruktivnega pisanja tiska o zunanjepolitičnih vprašanjih.«

Na vprašanja, ali lahko potrdi ali zanika vest iz Džarkarta, da so Jugoslavija in nekatera druga država prodale Indonezijske ladje, ki bodo uporabljene za osvoboditev Zabuđnega Irana, je Kunc dejal, da Jugoslavija z Indonezijsko, podobno kot z drugimi državami, izvaja redno trgovinsko izmenjavo. Nabava ladij Indonezijske spada v okvir rednega gospodarskega sodelovanja z Indonezijsko.

Vprašanje, kaj lahko reče v zvezi z vestmi, da se med Albanijo in Avstrijo vodi razgovori o vzpostavitvi diplomatskih odnosov, je Kunc odgovoril: »Mi smo za sodelovanje na osnovi mirujočih koegzistence vseh držav z vsemi državami. Ljudska republika Albanija ni praktično pokazala niti kaže tako pripravljeno.«

Na vprašanje, kako komentira zahtevo osrednje kongoske vlade Gizegi, naj pride v Leopoldville, da bi odgovarjal na obtožbo, da njegovo bivanje v Stanleyville predstavlja secesionistično manifestacijo, je Kunc odgovoril: »Menim, da je enotnost vseh nacionalnih sil republike Kongo eden izmed osnovnih naporov za likvidacijo tujega vmešavanja v Kongo. Naša politika ne integritete pa predstavlja enega izmed osnovnih elementov za rešitev kongoske krize.«

Kunc je nato obvestil novinarje, da je jugoslovanska vlada v zvezi s primerom Vračarica poslala novo noto zahodnonemški vladi, od katere se ni prejela odgovora, in da se v Moskvi vodijo sovjetsko-jugoslovanska pogajanja o trgovinski izmenjavi ter da je v zvezi s temi razgovori v Moskvi prišlo do sestankov med vodjo jugoslovanske delegacije, jugoslovanskim veleposlanikom in sovjetskim ministrom za zunanjo trgovino in podpredsednikom vlade Kosiginom.

B. B.

V Moskvi gradijo 90 m visok obelisk

MOSKVA, 12. — Agencija Tass javlja, da so danes začeli v Moskvi graditi orjaški obelisk, posvečen kosvanju kozmosa. Obelisk bo visok 90 m.

Spodnji del obeliska bo okrašen z dvema reliefoma visine 6 m, medtem ko bo 5 m visok kip Konstantina Ciolkovskega, očeta sovjetske kozmonavtične inženjirje. Sistem raket na več stadijev, postavljen pred vhod muzeja, obelisk bo otvoren 4. oktobra 1962 za 5. obletnico izstrelitve prvega satelita.

LONDON, 12. — Britanski meteorološki urad bo uvedel štetje stopinj temperature po Celziju namesto po Fahrenheitu.

Zopet val slabega vremena

Sunki vetra do 200 km na uro na severni obali Francije

Tudi v mnogih predelih Italije je bilo včeraj zelo slabo vreme

PARIZ, 12. — Sunki vetra so na severni francoski obali v pokrajini Dunkerque dosegli pretekle noč fantastično hitrost 200 km na uro. Na področju Rokavskega preliva navajajo ogromno škodo, ki jo je povzročilo slabo vreme. V Boulogne ni bilo močnega zvečera gledati televizijskega programa, ker se je pokvarila tamkajšnja oddajna naprava. V Calaisu je veter odnesel dobrišen del strehe občinskega gledališča. V Bethunu se je udila steklena streha justične palače, v Dunkerque pa je neka šola ostala brez strehe. V vseh krajih na obrežju je opazna velika škoda in v ribiški čolni so bili pri siljeni ostati v pristaniščih, kajti 12 m visoki valovi so onemogočali plovo manjšim enotam.

Meteorološka postaja v Penmarchu južno od Finisterre sporoča, da piha v Guaskonskem zalivu in v Rokavskem prelivu veter s hitrostjo čez 130 km na uro. V Cherbourgu in Rennesu je veter poškodoval strehe mnogih poslopij. V Nantesu se je zrušila neka trinatredstopenj stavba, toda žrtev ni bilo. V Lorientu so ribiški zaskrbljeni zaradi usode čolna »Le Matelote«, ki se je izgubil na južnozahodni obali Irške.

ITALIJANSKI RUDAR ŽRTEV NESREČE V BELGIJI

BRUSELJ, 12. — Zaradi eksplozije grizuja v rovu Saradi Marguerite rudnika Resais v Perones-les-Binches sta izgubila življenje dva rudarja. Eden od teh dveh je Italijan Costantino Cinaglia. Do nesreče je prišlo včeraj zvečer. Rudarja je z drugimi šestimi rudarji zakopalo v rudniku. Vse skupaj so reševalne skupine sicer spravile na površje, vendar sta bila omenjena dva rudarja že mrtva.

Tudi iz Bocna poročajo o snegu. Promet se razvija bolj počasi. Precej snega pa je padlo tudi po Apeninah.

Po dveh dneh neurja je posijalo pravo pomladansko sonce v Tridentu in okolici. Temperatura je v nižinah mila, v hribih pa se giblje okrog 5 stopinj pod ničlo.

Na Ligurskem morju je pihal hud veter maestral, ki je dosegel do 90 km na uro. Na

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Mali obmejni promet se uspešno razvija

in prispeva k utrjevanju odnosov med sosednimi državami

V včerajšnji številki piše celonoči »Slovenski vestnik« pod gornjim naslovom sledeče:

Po uradnih podatkih, ki so bili objavljeni tedi dni, je mali obmejni promet med Avstrijo in Jugoslavijo v preteklem letu dosegel naslednje številke: iz Jugoslavije v Avstrijo je bilo zabeleženih 170.900 prehodov meje, iz Avstrije v Jugoslavijo pa 106.692 mejnih prehodov. Ugodnosti, ki jih nudi sporazum o malem obmejnem prometu med Avstrijo in Jugoslavijo, se je v letu 1961 poslužilo 17.976 Jugoslovancev in 10.550 Avstrijcev.

Vsekakor razveseljuje razvoj malega obmejnega prometa, razveseljuje se toliko bolj, ker je bil zabeležen kljub začetnim težavam, kljub pesimističnim pomislekom gotovih krogov in predvsem kljub besnemu hujskanju nepopoljšljivih nacionalističnih elementov, ki tudi v sporazumu o malem obmejnem prometu med Avstrijo in Jugoslavijo vidijo nevarnost »komunistične infiltracije« in »slovenizacije Koroške«. Morda so prav številke o razvoju malega obmejnega prometa najboljše dokaz, kako duhovno omejeni in naravnost smešni so tisti ljudje, ki še danes, v

dobri čedalje večje integracije, skušajo postavljati železno zaveso med sosednimi državami in narodi, samo da bi zadovoljili svoja ozkonacionalistična in sovistična stremeljenja. Če pa pomislimo, da so to isti ljudje, ki se na drugi strani najbolj goreče prizadevajo za vključitev Avstrije v SET, potem nam postane jasno, kdo so in kaj dejansko hočejo ti ljudje: To so tisti krogi, ki se še niso otreli duha zločinskega nacizma in še vedno sanjajo o »Veliki Nemčiji«; v vključitvi Avstrije v SET pa vidijo le prvi korak k zopetni priključitvi Nemčiji, da bi se spet uresničile njihove sanje o »Ein Volk, ein Reich, ein Führer«.

Uspešni razvoj malega obmejnega prometa med Avstrijo in Jugoslavijo v minulem letu pa je jasen odgovor tudi tistim, ki se še ob teh številkah vprašujejo »Komu je služil obmejni promet?«. Mislimo, da more biti odgovor na tako popolnoma nepotrebnem vprašanje samo eden: Koristil je in bo koristil obema, predvsem pa obmejnima prebivalstvu na obeh straneh meje, saj uspešno prispeva k utrjevanju dobrih odnosov med

sosednima državama in sosednima narodoma. V tem pa je njegov veliki pomen v prizadevanju za ohranitev mira v tem delu svet!

Slovensko gledališče iz Trsta je nastopilo v Ljubljani

LJUBLJANA, 12. — Z eno dejanko in tremi monologi iz del Antona Čehova v režiji Jožeta Babiča je nastopilo v Ljubljani Slovensko gledališče iz Trsta. Z istim delom je Slovensko gledališče iz Trsta nastopilo pred dvema dneva v Kopru in sinoči v Postojni.

V Moderni galeriji v Ljubljani so odprli danes razstavo tržaške slikarke Lilian Caralan, ki razstavlja skupno 19 olj. To je njena prva razstava v Ljubljani po razstavi v Trstu, Benetkah, Rimu, Turinu, Vidmu in na Dunaju.

V Ljubljani razstava izdelkov italijanskih zadrug

LJUBLJANA, 12. — V prostorih trgovine »Nama« so danes odprli razstavo izdelkov italijanskih zadrug, ki so včlanjene v poslovno zvezo italijanskega združenega gibanja. Razstava je odprta na podlagi sporazuma italijansko-jugoslovanskih združenih organizacij in Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic in drugih zborničnih ustanov. Združene italijanskih naprednih združenikov bo v kratkem organiziralo slične razstave izdelkov jugoslovanskih obrtnikov v Italiji.

Povožen policist ki je spremljal predsednika Leoneja

RIM, 12. — Medtem ko je neki policijski agent spremljal avto predsednika poslanske zbornice Leoneja, ki se je vračal s komemoracije znanstvenika Giordiana, se je vanj zaletel neki avto. Agent, ki je bil ranjen, sta takoj pomagala Leone ter generalni tajnik poslanske zbornice odv. Piermani, naka je bil s predsednikovim avtomobilom odpeljan v bolnišnico; ozdravel bo v 20 dneh. Leone in Piermani pa sta nadaljevala pot v Montecitorio peš.

«Samo» trije milijoni fr. ob napadu na banko

LE HAVRE, 12. — Napadi na banke postajajo vsakdanji. Po včerajšnjem napadu v Chatillon-sous-Bagneux, ki je avrgel 20 milijonov frankov, je prišlo danes do napada na banko v Caudebec-Caux (Seine Maritime). Trije roparji so prišli v banko, ki je prav sedem tistec, ter se polastili treh milijonov frankov.

Nerednosti v poljski mlinski industriji

VARSAVA, 12. — Današnja »Trybuna Ludu« se obirnno ukvarja s procesom proti članom »bele tolpe« iz Bydgosca. Gre za velik škandal, v katerem so zapleteni organi državnega urada za žito in mleko, pričeni s ravnanjem obseka za proizvodnjo Szydtowseka. Meseca julija je bil proces zaradi podobnega škandala prav tako v industriji žita in mlinov v Lodzu. V kratkem bodo prišli pred sodišče, najavlja »Trybuna Ludu«, odgovorni za isti ekonomski sektor pokrajine Varšave. Sczezczana, Kilec in Gdansk.

Po veljavnih predpisih velja, da je treba mliti žito normalno v podržavljenih mlinih in samo v izrednih primerih, ko državni mlini ne morejo zadostiti naročilom, tudi v privatnih. Zgodilo pa se je, da so šle velike količine žita brez take potrebe naravnost v zasebne mline. V nasprotju z veljavnimi predpisi so oboženi funkcionarji sklenili, da dobe mlino plačilo v naravi: za vsak sto kg žita je kmet prejel komaj 5 kg moke. Mnenje strokovnjakov pa je, da daje moderni mlin v normalnih pogojih od 60 do 70 kg moke iz vsakega sto žita. Količine, ki so jih na ta način pridobili, so izročili zasebnim prodajalcem. Lastniki mlinov so plačevali kar prave mesečne plače državnim funkcionarjem, ki so sodelovali pri teh poslih.

Podobne zlorabe na področju usnja so bile lani predmet velikih procesov, od katerih se je eden zaključil tudi z eno smrtno obsodo, ki pa ni bila nikoli izvedena.

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo</

POD BIOKOVOM SE JE TRESLA ZEMLJA IN SO SE RUŠILA CELA NASELJA

Več tisoč ljudi ostalo brez strehe

Makarska, Podgora in drugi večji kraji evakuirani - Takojšnja reševalna akcija vojne mornarice in civilnih oblasti

MAKARSKA. — Temne slutnje v katerih so polne štiri dni živeli ljudje v Makarski in okolici ter na celotnem podbiokovskem področju, podkrepile z lahkim drhtljaji zemlje in zamlaklim udarci v njenih globinah, so se uresničile jutro ob 6.05 z novim potresnim sunkom, ki je bil tako po moči kot po dolžini trajanja še močnejši od sunka v nedeljo 7. t.m. ob 11. uri dopoldne. Večina prebivalstva Makarske je strahovito podzemski sunk zatekel med spanjem. Nad Makarsko, nad ostalimi vasi in nad strminami visokimi Biokova je še vladal jutranji mrak. Težki oblaki z drobnim dežjem so se spustili skoraj do samega morja.

Točno ob 6.05 in 40 sekund so se tla zamajala. Silni udarci so prebudili prebivalce in jih vrgli na noge. Istotčasno se je začelo rušiti kamene z obronkov Biokova in se kotati proti morju. Električne luči so nenadoma ugasnile.

Z ulic so prihajali kriki otrok, ki so klicali na pomoč. Kamenje, ki se je z gromom valilo z Biokovega, je ustvarjalo vtis gremenja podivjane reke.

Priče tega dogajanja tako le pripovedujejo:

Stekli smo proti obali. Nekaj sto ljudi z najnujnejšimi stvarmi, ki so jih pobrali v mraku, je že bilo tam. Vlada la je tišina. Samo tu in tam je bilo slišati matere, ki so klicale svoje otroke ali ljudi, katerim so živci po neprepanih nočeh do kraja popustili. Ljudje so se premikali brez cilja po obali. Atmosfera strahu, brezmočnosti, preobeto silne prirode, ki je grozila s pretetnim rohnenjem z Biokova, je vladala vseh povod. Tudi morje bi se lahko vsak trenutek dvignilo in vzklopilo.

Gremenje biokovskega masiva

V poslopju Ljudskega doma je bil že zbran štab za obrambo pred elementarnimi nevarnostmi. Bila je ura 6.40. Iz staba so se odšli kurirji v posamezne predele mesta in v naselja po strminah, da bi ugotovili eventualne žrtve in poškodovane. Visti iz najbolj ogroženih predelov ni bilo mogoče dobiti tako hitro in niti prvih vesti, ki so govorile o žrtvah v Podgori, ni bilo mogoče preveriti.

Kriki žena in otrok so se ponavljali vsakokrat, ko je bilo iz globine biokovskega masiva slišati in čuti novo gremenje. Tla so se stalno mājala, kar je večalo negotovost ljudi in potencialno množični preplah. Kljub temu so ljudje obdržali najpotrebnejšo disciplino in po navodilih štaba začeli zapuščati mesto v smeri trenutno spali, so seveda skočili na noge.

Prva svetloba zore je odprla globoke razpoke na asfaltu in kamnitem obrežju. Kolone beguncev iz vasi nad Makarsko — Fuhariča, Makra, Katišara in drugih, so se spuščale v Makarsko. Ob 7.15 je priplula v makarsko luko ladja »Vladimir Nazor«, ki jo je poteg zajež kakih dve miljii od obale v smeri Igrana. Vsi člani posadke so izjavili, da so občutili sunk kot da bi s polno hitrostjo zavozili na podvodni greben. Vsi, ki so v tistem trenutku spali, so seveda skočili na noge.

Zacetek evakuacije

Ko je ladja pristala, se je začela delna evakuacija žena, otrok in starev. Ladja je prekinila svojo redno progo Plodce-Split in počakala, da so vkrcali prvih 17 nepokretnih bolnikov iz mestne bolnišnice, katere so medtem zasloni spravili v bolnišniško garažo, ker je bila bolnišnica že po prvem sunku poškodovana.

Po uru kasneje je prišla v pristanišče ladja »Budva« iz Plodca, ki je pripeljala s seboj prve begunce iz najbolj poškodovanih vasi podbiokovskega področja, iz Igrana in Podgore. Po izjavah strojničarja ladje je v trenutku potreba ladja pravkar zapušla v luko Igrana. Sto metrov od pristanišča so na ladji začutili silen udarec, ki je bil dvakrat močnejši od onega, ki so ga občutili na morju v nedeljo ob prvem potresu.

»Bil sem v strojničnici — je dejal Josip Bergam — in najprej sem mislil, da smo z vso silo zavozili na greben in da se ladja vzpenja ob obali. Ko smo pristali, smo v mraku zagledali ljudi. Nekdo je skočil na ograjo ladje in začel kričati: »Hrib se ruši!« V luki je bila tudi mala ladja »Vir«, ki je priplula iz Brele.

Tretji sunk

Nekaj po 7.30 se je štab odločil za evakuacijo Makarske in ostalih vasi. Na področju so s pospešenim delom z njo vzpostavili telefonsko zvezo s Splitom. In prav med iskanjem prvih stikov so se tla nenadoma znova zamajala. Bil je to tretji sunk. Nameščenosti pošte so pobegnili iz poslopja in zopet je napolnilo ozračje kričanje in jokanje preplašenih žena in otrok.

Predsednik makarske občine je medtem dobil zvezo s poveljnikom vojne mornarice in zahteval njeno pomoč za takojšnjo evakuacijo prebivalstva. Prav tako je zahteval nujno dva tisoč poljskih ležalnic in odev ter nekoliko velikih šotorov, da bi mogli spraviti pod zaslonno streho na stotine ljudi. Nujno je zaprosil tudi za pomoč v hrani in zdravilih ter nove ladje za evakuacijo žena in otrok.

Medtem so prihajale nove reke beguncev, ki so povedale, da je Podgora in nekaj okoliških zaselj popolnoma uničenih in da je doslej znano, da je izgubil življenje neki 20-letni Emil Marinović iz Marinovičev. Prišlo so tudi prve vesti iz Gradca Plod in okoliških vasi. V Plodcu je razrušena železniška postaja, Gradec, Zastrog, Živogošće in druga naselja pa so preprežena veliko škodo.

V zaselju nad Podgoro

Nekaj po 8. uri smo s prvimi avtomobili krenili proti Podgori. S težavo smo se izognili velikim skalam, ki so ponovno zasule cesto in jo delno onemogočile za promet. Zaselje Marinovičev je nudilo silno tragično prizor. Vse postranske ceste so bile v teku spontane in včasih tudi pačnice evakuacije. V katastrofi, ki je popolnoma uničila celotno zaselje kakih 50 hiš, je bila zares prava in velika sčedra, da ni bilo človeških žrtev. Za vničenost zaradi štiridnevne neprekinitve tresenja zemlje so stanovalci zapustili posodavane hiše in stanovali v močnejše zgrajenem zadružnem domu ali pa kar pod vednim nebom. Za prepuščeno hišo so sedaj zavržene v zemljo.

Razen Marinovičev sta polnoma porušeni še dve večji naselji Sumici in Hrida. Ostali sem brez hiše in živine. Ni kaj reševati. To je hula kot kakršni koli bombardiranja — je dejal kmet Ivan Marič. V celoti je ostalo v občini Plodce okrog 7000 ljudi brez strehe. Tri sto poslovi je bilo popolnoma uničenih, 90 odst. ostalih pa težje ali lažje poškodovanih.

Evakuacija Makarske

Iz Makarske je bilo izseljenih okrog 90 odst. prebivalstva, ki je sedaj nameščen na periferiji mesta v barakah.

in pod šotori. Okrog tisoč otrok je našlo zatočišče v otroškem naselju pri Makarski, kjer na srečo ni bil registriran noben potresni sunk. Mnogo prebivalstva so spravili v zbirna središča v Baški Vodi, Zastrogu, Vrgorcu, Tučepih in Podgori.

To je le prvi in bežni pregled katastrofe, ki je zajela podbiokovski predele. V času ko to poročamo, je v teku reševalna akcija v vseh prizadetih krajih, kakor tudi akcija za zaslonno namestitev in nudenje pomoči več tisoč ljudem, ki so ostali brez strehe.

ATOMSKA PANIKA MED SICER HLADNOKRVNIMI ANGLEŽI

Tri sto ljudi išče rešitve na nekem samotnem otočku

Moderni Tomaž Moore ustvarja družbo brez denarja in socialnih razlik - Osnovno načelo: vsi za enega, eden za vse - Posebni pogoji za sprejem kandidatov

Strah in zaskrbljenost, ki ju zaradi strahu pred atomsko katastrofo danes v čedalje večji meri opažamo v najbližjih starih ljudi po vsem svetu, navajata, se razume markatere na to, da razmislijo, kako bi se takšni katastrofi ogil in se pred njo zavarovali. Človekova težnja po samozahranitvi, je nedvomno med vsemi njegovimi instinkti najpriljubljenejša, pa se ni zaradi tega čutili, če se med milijoni o lastni usodi tragično razmišljajočih sodobnikov, prepredenih od apokaliptične vizije pošastno obetajoče se pri prihodnosti, najdemo tudi podjetni posamezniki, ki se nečisto zlahka sprijaznijo s takšno svojo usodo, marveč iščejo v največjem prepričanju, da bi navzlic vesoljskemu opustošenju morebitnega atomskega spopada predstavila ohranitev pečice osamljenih ljudi vendarle neki uspeh — najrazličnejše, večkrat zelo ekscentrične rešitve, da bi si v takšnem primeru podaljšali lastno obstojnost na sicer uničenem in izumrlem planetu.

S tem v zvezi je treba vendarle reči — ne da bi ob enem komurkoli odrekali pravico, da o tem razmislija in ukrepa o vsem, kar zadeva njegovo varnost in življenje — da se s takšnimi razpoloženji in nameni ustvarja v ostalih ljudeh samo še večji občutek brezizidnosti in sicer resne, a nikakor ne tako totalno brezupne situacije, ki drugi, da se s tovrstnimi razljudi resno okrnjuje v zavesti ljudi spoznanje, kako se s skupno, v svetovnem merilu zasnovano ter organizirano akcijo ljudi, ki jim je mar za lastno življenje in človeški napredek, more in mora preprečiti, da bi blazna neodgovornost nekaj bolno ambicioznih oblastnikov pognojila človeštvo v njegovo definitivno uničenje.

Zanimiv primer takega polkusa, da bi se našel način rešitve v primeru morebitne atomske vojne, zelo zanimiv in hkrati celo zelo resen primer, plastično osvetljuje tipično psihološko razpoloženje in življenjsko perspektivo sodobnega zemljana, so nedavno zabeležili na Angleškem.

V londonskem Timesu je dne 22. oktobra lanskega leta bil objavljen naslednji oglas: »Dve družini, ki sta povsem prepričani, da bo danes naša vladna politika pripeljala Veliko Britanijo do njegove uničenja, in ki zaradi tega nočeta čakati niti na spremembo režima niti na pridruženje svojih služenj, želita stopti v stik z družinskimi skupnostmi, ali posamezniki, ki se prežeti z ljubeznijo do življenja in dovolj energični, da pokažejo ustrezno iniciativno v tem namenu, ter dovoli podjati, da bi mogli sodelovati pri ustanovitvi določene skupnosti združnega in

avarihičnega značaja na kakšnem otoku, ki bi bil daleč od vsake atomske nevarnosti. Večina citateljev resnega »Timesa«, ki je ta oglas prebrala, je brzokone pomislila, da gre spet za kakšnega tistih posebnih, ki imajo vse preveč denarja in časa na razpolago, da bi se mogli ukvarjati s pametnejšimi stvarmi. Nihče si ni predstavljal, da je zadeva z oglasom vendarle resnejša, kot se je utegnilo zdeti.

Bernard Stanbury, ki je risar po poklicu, in pa neki slikar, ki je zaenkrat hotel ostati anonimni, sta imela povsem resen namen, ko sta se odločila za objavo omenjenega oglasa v »Timesu«.

Skupnost za katero sta se odločila in ki vanjo vabita vse, katerim gre na živce današnje poligravanje z atomsko nevarnostjo, naj bi se postavila po zgledu Utopije Tomaža Morea, ali Sončnega mesta kakršnega si je bil zamislil Campanella. Ta skupnost, ki še ne obstaja, ker ni še nobeden njenih pobudnikov zapustil Evrope, pač pa je tu že nekaj nad tri sto oseb iz vseh dežel Evrope, ki so se neoprekno odločili za to, da porušijo vse mostove za sabo in začno novo življenje na kakem osamljenem otoku, daleč od siceršnje civilizacije ter nevarnosti, povzanih z njo. Zato vsi so trdno prepričani, da je ugodna, moderna sveta zapoved, med temi najbolj anonimni slikar, pa Bernard Stanbury in njegova žena, črnolasa in plavkosa sedemindvajsetletna lepota, ki bi glede na njeno rafinirano kulturo in eleganco nihče ne mogel pomisliti, da bi se mogla navdušiti za kaj podobnega.

Do pred kratkim sta oba bila navdušena pristaša Bertrand Russella, filozofa in nepomirljivega nasprotnika atomskih bomb. Toda, končno sta se preprečila, da tudi on, kljub svojemu imenu in dobi volji, ne bo ničesar dosegel. Odločila sta se, da uberejo svojo pot, edino, ki jima lahko zagotovi rešitev.

Dan po objavi oglasa, je Bernard Stanbury prej dva odgovora, naslednjega dne je število naraslo še na trideset, zatem na petdeset, nedavno se je povzpelo na tisoč. Pisem namreč, zakaj oseb je mnogo več, okrog 2000 približno. Povečini so Angleži, pa še Francozi, Nemci, Belgijci, Holanđci, Svcarci in tudi nekaj Italijanov. Med temi je agronom iz Abuzov, zobotehnik iz Modene, komercialist iz Bologne, nek prebivalec iz Florencia, inženir-agronom in Toskanec in mlad novinar.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vnešavanje v privatne zadeve drugih ne bo dobrodošlo. Težaven sporazum z ljubljenim osebo. Zdravje zelo dobro.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Kljub sporom s sodelavci se vedno boljše uspehu. Skupna gledišča bodo utrdila novo prijateljstvo. Odlučna moralna kondicija.

VOJAK (od 21.5. do 20.6.) Popolnoma lahko zaupate svoj intuiciji. Pročuti boste moralno novost za izboljšanje poslovnega delovanja.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Ni se nastopil trenutke za neko akcijo. Previdnost in potrpežljivost. Manjša diskusija z osebo, ki vas ljubi.

LEV (od 21.7. do 20.8.) Zanesljiv uspeh če boste znali izkoristiti ponujeno vam pomoč. Skleni za nekaj potovanje zabavnega značaja. Zdravje dobro.

DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Pozitiven dan na vseh področjih. Optimizem osebe, ki vas ljubi, vam bo pomagal prebrskati težko moralno razdobje.

Skupnost ponudil finančni prispevek 50.000 funtov šterlingov (87 milijonov lit). Je pa obenem izrazil svoje nestrpnost, da bi živel v skupnosti z osebami druge poiti. Med kandidati, je precejše število intelektualcev, ostali so obrtniki, kmetje, ribiči, pridobitniki, z eno besedo: pripadniki najrazličnejših slojev in poklicev.

Najnujnejša naloga odbora je trenutno, da poišče in odkupi otok, ki bi v prvi vrsti bil kar se da daleč od vseh centrov hladne vojne, ki imel zdravo podnebje, rodovitna tla in bi hkrati omogočal, da bi se z lahkoto vzpostavili potrebni stiki s civiliziranim svetom. Skupnost bi namreč ne hotela pretrgati vseh vezi z ostalim človeštvom, dokler ne bi prišlo do atomske katastrofe. Trenutno so na razpolago dve izbiri: skupina treh otokov v skupno površino 20 kvadratnih kilometrov v arhipelagu Seychelles (Indijski ocean) in pa otok kakih 100 kvadratnih kilometrov ob južni obali Avstralije, za katerega lastnik, neki farmer, angleškega porekla, zahteva vsoto 120 tisoč funtov šterlingov. Težave nastajajo okrog cene, pa še v zvezi s premajhno oddaljenostjo od avstralskega kontinenta ter omejitvami, ki jih vlada v Canberri postavlja v zvezi v novimi priseljenci, ki

(Nadaljevanje na 6. strani)

ŽIVINOZDRAVNIK SVETUJE IN POJASNUJE

Acetonemije pri kravah

Gre za bolezen, ki nastopa v določenem času po porodu in ki lahko povzroči smrt

Pred časom sem bil naprežen, da izvršim v nekem hlevu neko malenkostno operacijo. Vabilu sem se rade volje odzval. Med operiranjem me je pričel motiti oster duh po acetonu v hlevu. Ko sem operacijo dovršil, sem se sam od sebe pozanimal za ostalo živino v hlevu. V kotu sem opazil kravo, ki je bila zelo nemirna. Približal sem se in doglal, da je oster duh po acetonu prihajal od nje. Kmeta sem tedaj opozoril na sumnjajo, da je krava hudo bolna. Vprašal sem ga, če je zadnje dni opazil pri tej kravi kaj nenormalnega. Predvsem sem želel vedeti, če je krava normalno žila. Povedal mi je, da s kravo najbrž nekaj ni v redu in da zadnje dni nekam malo je. Vendar, da mi ne more nič točno povedati, ker je kravo vse premalo opazoval. Svetoval sem kmetovalcu, naj kravo dobro opazuje, da mi bo znal kaj več povedati čez dva dni, ko bom spet prišel na obisk. Ni bilo treba čakati dva dni. Že drugi dan je bil pri meni s prošnjo, naj pridem čimprej v njegov hlev, ker se je zdravstveno stanje krave poslabšalo. Med potjo mi je povedal, da je krava zelo dobra mlekarica in da sta do poteka skoraj dva meseca od poroda. Ko sem vstopil v hlev, je bil duh po acetonu ostrejši od prejšnjega dne, a krava je komaj stala na nogah. Z merjenjem sem ugotovil, da ima temperaturo malo nad normalno. Mleka ni dajala več dosti, a še to je bilo gosto in je

zavdajalo po acetonu. Dobrega sene in otrobov ni hotela žreti. Zrla je rada le slamo in slabo seno. Kmeta sem opozoril, da je krava zelo verjetno zbolela za acetonemijo.

Naprežen sem pojasnil, da za acetonemijo kaj rade obojijo dobro rejene mozne krave, ki se premalo gnujejo na prostem. Zaradi pomankanja raznih snovi v krmilih se poveča presnova ogljikovih hidratov v tanke črevesne jetrih, kar povzroča dezintegracijo maščob v krvi, zaradi česar nastane v krvi velika množina acetonskih snovi in kolesterina.

Bolezen nastopi 2-4 tedne, pa tudi 6-8 tednov po porodu. V redkih primerih samo teden dni po porodu. Prvi znaki bolezni so zmanjšana ječnost pri kravah in pederedno preževanje. Krava noče žreti ogašlega, je a izmoženo mleko je gosto kot smetana s aromatiziranim, ostrim vonjem. Seč je večkrat moten in v stro dišeč po acetonu. Tem boleznim znakom se mahu pridružio živčne motnje v obliki krčev, nato pa v težjih primerih, ohromelost zadnjega dela telesa.

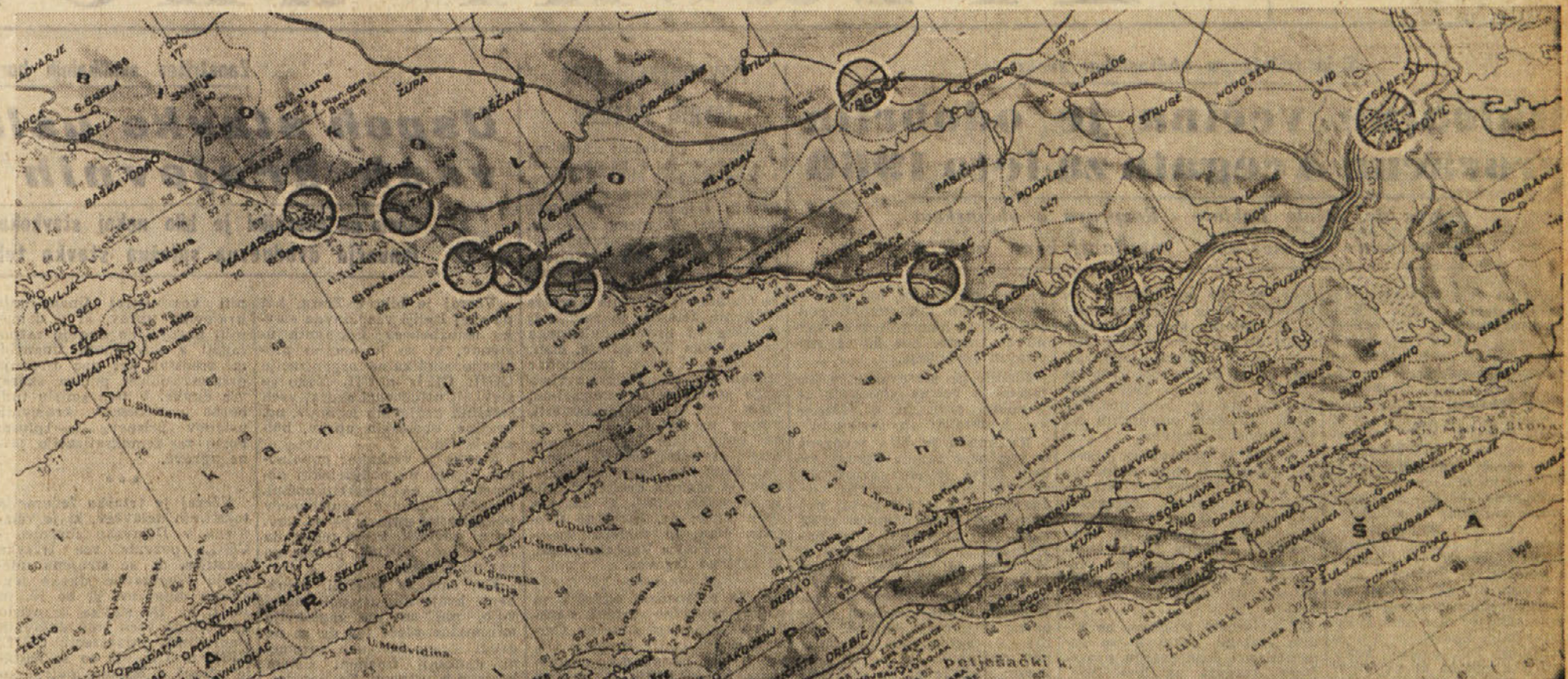
Ce krava zboli za lahko obliko acetonemije, odzdravi s primernim zdravljenjem v enem tednu. Če pa zboli za hujšo obliko, bo odzdravila šele po 2-3 mesecih zdravljenja. Če bi žival prepuščili samo sebi, bi poginila v nekaj tednih zaradi popolne izčrpanosti. Kljub skrbni negi pogine vedno nekaj odstotkov bolnih krav.

Bolezen na živali ugotovi žvinozdravnik na podlagi zgoraj opisanih znakov. V primeru negotovitve je možna točna ugotovitev bolezni s kemično reakcijo na urinu ali mleku.

Bolno kravo moramo postaviti v poseben ograjen prostor, kjer se bo lahko prosto gibala. Če letni čas dopušča, je najboljša rešitev, da jo peljemo na pašo, kjer se bo lahko prosto gibala. V primeru, da jo bo držali v hlevu, ji nudimo dobro mlado seno in deteljo. Zelo koristno je, ki ji nudimo kuhan krompir, melaso, nerafiniran sladkor, zrezano sladkorno peso ali pa korenje.

Potek bolezni je v splošnem blag, vendar ne vedno. V težjih primerih je potrebno zdravljenje z injekcijami glukoze, insulina in kalcija. Zelo koristno za žival je če ji žvinozdravnik vbrizga v žilo liter 20 Dr. D. R.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Radio Trst A

Sobota, 13. januarja 1962

Radio Trst A

Nacionalni program

7.30: Jutranja glasba in koledar.

11.30: Soplek slovenskih pesmi.

11.45: Vrtljak: pisani odmevi naših dni.

12.30: Za vsakogar nekaj.

13.30: Zabavni val: bodo Edmundo Ros, Wolmer in Van Wood.

14.40: Kmečki ansambel Silvo Tamše.

15.00: Mali koncert.

15.30: Glasbe v vlakcu, farša v treh dejanjih.

16.40: Godalni orkestri.

17.30: Sem in tja po lahki glasbi.

17.45: Dante Alighieri: Božanska komedija.

18.15: Umestnost književnosti in prireditve.

18.30: Jazz panorama.

19.00: Pomenke s poslušalci.

19.30: Novi glasovi.

20.00: Sport.

20.30: Teden v Italiji.

20.40: Zbor »Emil Adamič«.

21.00: Skladbe Georga Gershwin.

22.00: V ritmu in melodiji.

7.10: Dobro dan z Guidom Cergiljem pri klavirju.

12.25: Trčja stran.

14.20: Simfonie: koncerti.

15.05: Med Gradežem in Ogledjem.

15.15: Modern jazz kvintet iz Vidma.

15.35: Goriski polifonski zbor.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro.

12.00: Glasba za vas.

12.45: Glasba za vas.

13.40: Ponevke in ritmi od tu in tam.

14.30: Mahlen koncert zabavne glasbe.

15.30: Zapolno in zaigrano.

16.00: Glasbeni program v sodelovanju s poslušalci.

16.30: Dogodki in odmevi.

16.45: Pavel Sivica: Sula za klavir in klavir.

17.00: Srečanje med notami.

17.40: Jazz cocktail.

18.00: Prenos.

18.30: Poje Vice Vukov.

19.30: Prenos RL.

22.15: Plesna glasba.

23.00: Prenos RL.

Sobota, 13. januarja 1962

Radio Trst A

Nacionalni program

7.30: Jutranja glasba in koledar.

11.30: Soplek slovenskih pesmi.

11.45: Vrtljak: pisani odmevi naših dni.

12.30: Za vsakogar nekaj.

13.30: Zabavni val: bodo Edmundo Ros, Wolmer in Van Wood.

14.40: Kmečki ansambel Silvo Tamše.

15.00: Mali koncert.

15.30: Glasbe v vlakcu, farša v treh dejanjih.

16.40: Godalni orkestri.

17.30: Sem in tja po lahki glasbi.

17.45: Dante Alighieri: Božanska komedija.

18.15: Umestnost književnosti in prireditve.

18.30: Jazz panorama.

19.00: Pomenke s poslušalci.

19.30: Novi glasovi.

20.00: Sport.

20.30: Teden v Italiji.

20.40: Zbor »Emil Adamič«.

21.00: Skladbe Georga Gershwin.

22.00: V ritmu in melodiji.

7.10: Dobro dan z Guidom Cergiljem pri klavirju.

12.25: Trčja stran.

14.20: Simfonie: koncerti.

15.05: Med Gradežem in Ogledjem.

15.15: Modern jazz kvintet iz Vidma.

15.35: Goriski polifonski zbor.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro.

12.00: Glasba za vas.

12.45: Glasba za vas.

13.40: Ponevke in ritmi od tu in tam.

14.30: Mahlen koncert zabavne glasbe.

15.30: Zapolno in zaigrano.

16.00: Glasbeni program v sodelovanju s poslušalci.

16.30: Dogodki in odmevi.

16.45: Pavel Sivica: Sula za klavir in klavir.

17.00: Srečanje med notami.

17.40: Jazz cocktail.

18.00: Prenos.

18.30: Poje Vice Vukov.

19.30: Prenos RL.

22.15: Plesna glasba.

23.00: Prenos RL.

Sobota, 13. januarja 1962

Radio Trst A</

Vlaga je bilo 80 odst., dežja je padlo 43 mm.

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

Tri sto ljudi...
(Nadaljevanje s 3. strani)

niso angleški državljani, in onim, ki niso bele poljane. Najkasneje do februarja ali marca letos pa mora biti vprašanje rešeno. Prvi se bo tja napotil Stanbury z nekaterimi svojimi sodelavci-strokovnjaki, za njimi pa pridejo še ostali sprejeti kandidati. Vsakdo bo prejel seznam stvari, ki jih bo moral prinesiti s sabo. Posebno so zaželeni knjige in gramofonske plošče za dvig kulture. Denar, kot vse ostalo, bo skupna last, v skupnosti pa tako ne bo imel nobene veljave. Kdor denarja nima, bo prispeval s svojim navdušenjem in dobro voljo. Gospodarska osnova skupnosti bo poljedelstvo, s katerim se edino, glede na atamsko katastrofo, skupnost lahko zagotovi eksistenčno možnost. Nadalje se bo intenzivno gojilo zgodnje sadje in zelenjava, kakor tudi živali z drago ceno krznom, kakaj vzpostaviti se bodo trgovski stiki z zunanjim svetom, ker se člani skupnosti, vsaj do atamskega uničenja, niso mogli povsem odločiti, do četrtega tedna, ki so ga bili vajeni. Renny Gelert, mlada ameriška pisateljica, ki je tudi član skupnosti, pa sanja o tem, da bi njihov otok postopoma spremenili v nekakšen univerzitetni koledž, kjer bi bila delo in kultura na isti ravni, še več, kjer bi člani skupnosti, potem ko bi si zagotovili osnovna življenjska sredstva, naplosh posvečali kulturi največjo pozornost. V teku let, če bi se svet prejel ne upešili za atamsko vojno, pa bi otok postal nekakšen mednarodni študijski center, varuh vseh zakladov človeške civilizacije. Vse to je dejanska naloga na prihodovku, kakršno nam pripoveduje v svoji Utopiji Tomaz More. Pripovedka pa je eno, resničnost nekaj povsem drugega. Ljudje morajo svoja dejanja opirati na realne pogoje, na njihovi osnovi graditi svoj nadaljnji razvoj, imeti odprte oči in se pogumno spoprijemati z vsem, kar nasprotuje doseganju njihove sreče. Zatekati se v pravljice in bežati pred težkimi dolžnostmi in svojimi nalogami, naj si bodo tudi nevarne in težke, je strahopetnost. Zgodovina pa dokazuje, da je vse, kar je človek na poti svojega dolgega razvoja ustvaril lepega, častnega in trajnega, dosegel samo s svojim brezmejnim pogumom, požrtvovalnostjo ter jasnim pogledom, uprtilim v svojo bodočnost.

Acetonemije pri kravah
(Nadaljevanje s 3. strani)

odst, raztopine glukoze, kateri bo pridal 100 do 150 enot insulina. Le s takim zdravljenjem se bo zdravstveno stanje živali takoj izboljšalo. Za preprečevanje acetone mije, kot vseh porodnih psovnih bolezni, se najbolje obnese izkušnja, da se živali pred porodom tudi v zimskem času vsaj nekoliko gibljejo, v ostalih mesecih pa naj se po možnosti zenejo na pašo za nekaj ur. Acetonemija najraje napade krave od tretje do šeste telitve in časa, ki gre od začetka leta do pomladne paše. Zaradi značilnega duha po acetonu, ki vedno spremlja to bolezen, jo je nemogoče zamenjati s porodno omotičnostjo. Značilno je tudi, da se acetone mija pojavlja po neke kakor porodna omotičnost, ki je tudi presnovna in ne nalezljiva bolezen.

21. kolo nogometnega prvenstva A lige

Interjeva zasledovalca pred dokaj težko nalogo

Inter doma proti Mantovi, Fiorentina in Milan na tujih tleh proti Lanerossiju oz. Udinese

Prejšnje, dvajseto kolo italijanskega nogometnega prvenstva, je spravilo Inter v kaj čuden položaj. Sicer je bilo pri milanskem moštvu že nekaj časa kako kolesje napadnega stroja v neredu, kar je za izvedence pomenilo, da je Inter zašel v krizo. Če to pridi ali ne, danes ni mogoče trditi, pa čeprav smo pred dejstvom, da Inter še ni gotov osvojiti državnega naslova. Ni dolgo od tega, odkar je imel Inter štiri točke prednosti pred zasledujočo Fiorentino in še več pred tretjeplasiranim Milanom. Danes se je ta razdalja zmanjšala na minimum. Fiorentina zaostaja za Milanom samo za eno točko, Milan pa za dve. Prvenstvo je tako pridobilo na zanimivosti in to prav v trenutku, ko je kazalo, da Interja ne bo mogoče dohiti. Sodeč po razporedu tekem, 21. kolo ne bi smelo biti tako presenetljivo, kot je bilo prej. To predvsem, ker bo Inter igral doma in bo imel predvidoma lahko naloge z manj ovirami kot Fiorentina in Milan pa bosta odšla na gostovanje, prvi v Vicenzo, drugi pa v Videm. Danes ni mogoče z gotovostjo predvideti ne zmaga Fiorentine ne Milanu. Fiorentina, ki nimajo titularnega prvaka, moštva vrednih zamenjav, se skoraj gotovo ne bodo mogli pridružiti več stebrov kot sta Dell'Angelo in napadalec turške narodnosti Bartu. Zaradi tega lahko menimo, da jim bo trda predla na igrišču Lanerossija, ki bo kot kaže, nastopil s trenutno najboljšo postavko, ki je vrhu tega v zadovoljivi formi. Po dolgem času bo zopet obklesel majico št. 9 Bora Kostić, ki se je, kot kaže, pomiril z vodstvom kluba. Ze med treningom je jugoslovanski napadalec presenetil trenerja, ki mu je takoj določil mesto v prvem moštvu, iz katerega ga je pred kratkim izključili. Milan ima vsaj po prognozah večjo možnost, da si zagotovi obe točki, pa čeprav bo moral nastopiti na nevarnem igrišču Moretti v Vidmu. Sicer tradicija ni preveč ugodna z Milančani, ki so v Vidmu našli skoraj vedno sebi enakovredne nasprotnike. Reč je, da obstaja letos pravo brezno med tema enajstoricama: Milančani se držijo na vrhu lestvice in so praktično še vedno v borbi za naslov, medtem ko so Videmčani prav na dnu s pičlimi šestimi točkami. Položaj Videmčani so tako obupani, da se bodo verjetno, pa čeprav bi se jim posrečilo spraviti v žep dve točki na škodo Milana, težko rešili izpada v nižjo nogometno kategorijo. Ker smo že govorili o tradiciji, naj omenimo, da se je sedem od desetih odigranih tekem med nedeljskega kolo spada brez dvoma dvoboja, ki bo ob Laguni med Venezijo in gostujočim Torinom. Turinčani bo kolena, Sicer je trener v skrbeh, ker se Law še ni vrnil iz Škotske, toda telegram ga je takoj pomiril: Law je namreč zagotovil, da bo že danes na razpolago trenerju. Zelo verjetno bo tudi tekma Lecco-Spal precej vroča, pa čeprav ne bi smeli od te pričakovati nič posebnega, razen tega, da bo Lecco skušal na svojem igrišču pospraviti obe točki.

Pred svetloinim prvenstvom v hokeju na ledu

Bodo ZDA izdale vizum hokejistom Vzhodne Nemčije?

V nasprotnem primeru bo mednarodna zveza odvzela pravico do izvedbe tekmovalja

ZENEVA, 12. — V sredo 24. t. m. bo v Zenevi seja mednarodne zveze za hokej na ledu, katero je osebno sklical predsednik Na seji bodo namreč razpravljali o svetovnem prvenstvu v tej panogi, ki bo v Coloradu Springsu. Predvsem pa bo govorila o ZDA, ki organizirajo svetovno prvenstvo, pripravljene izdati vstopna dovoljenja vsem udeležencem. Če ZDA tega ne bodo zagotovile, bi bodo po sklepu sestanka zveze iz 1959, leta v Pragi odvzeli pravico do izvedbe tekmovalja, katerega bi morala organizirati kakor druga država. Ta problem je nastal zaradi govoric, da ZDA nečesto izdati vstopnih dovoljenj vzhodnonemški hokejistom. Zastopniki ameriškega zunanjega ministrstva so odgovorili, da je treba glede vstopnih viz hokejistom Nemške demokratične republike počakati še teden dni, zaradi česar naj bi bile vesti o zavrnitvi dovoljenj prenapetljene.

njim so zaplesali obrazi raznih Dinkov, njihovih otrok in mnogih obrtnikov. »Kaj mi pa hočejo? Ali sem jih klical k sebi? Saj jim nisem ponujal zlata. Sami so prihajali k meni. Prav sam! Tako se je tolažil Mate, a vendar ta tožba ni nič zalegla. Obrabi so se mu pačili naprej in čutil je, kako se okoli njega gneča vedno bolj veča, kako ga trgajo in se zaletavajo vanj. S težavo se je privlekel domov. Imel je še toliko moči, da je zaklenil vrečo v skrinjo, nato pa se je zgrudil poleg nje. Prestrašena žena je zagnala krič in vik. Prišli so sosede in celo zdravnik so poklicali. Položili so ga na ležišče in ga budili v življenje. Toda gospodar se ni več zavedel. Ves čas se mu je bledlo. Brez uspeha so odšli možje, ki so mislili sestavljati njegovo poslednjo voljo. Mate se je kregal z nekim Dinkom, se otepal prikazni, kričal, posoval in rjovel tako grozno, da so se sosede zapirale v sobe in možje ogibali Matove hiše. »Zlodej je prišel po svoje,« je rekla zlobna soseda pri črni kavi svojih sosed. Gospodar Mate ni imel otrok. Zato so se zbrali v njegovi hiši vsi njegovi bratje, upravičeni dediči. Oblastno so hodili po hiši in njihove žene so pisano gledale Matovo priletno ženo. Šest dni je trajal smrtni boj. Proti večeru je gospodar Mate umrl. Sosede so spet odprli okna in sosede so se spet zbirale pred vrati. Mata so umili, preoblekli in položili na oder. Še nikdar ni bil Mate tako čist in tako čedno občen. Bratje in snahu so se potrudili, da ni trpel ugled njihove hiše. Vse njihove goreče želje pa so bile uprte v veliko, okovano skrinjo. Med seboj so se začnuli in porazdelili dedščino. Da pa ljudje ne bi otesali jezikov, so hišo prepustili vdovi v užitek. Tako so že vnaprej vse sklenili in bili ponosni na svojo plemenitost. Medtem je pokojnik ležal osamljen na mrtvaškem odru. Ničesar ga ni prišel kropiti, ničesar ga ni stražil. Ob njegovem vgaševanju je dogorevala zadnja lojenka in pošastno razsvetljevala mrtličev obraz. Bratje z ženami in vdovo so se v medsebojni nezaupljivosti

Heidi Biebl — prvi letošnji uspeh

Smučarke v Grindelwaldu

Hecherjeva prva v smuku Bieblova pa v kombinaciji

Američanke in Francozinje zadovoljile, Italijanke pa so razočarale

GRINDELWALD, 12. — Tudi v tretjem dnevu ženskega smučarskega tekmovalja so avstrijske predstavnice dosegle izreden uspeh. Ni dovolj, da si je Hecherjeva osvojila v smuku prvo mesto, temveč se je kar osem avstrijskih smučark uvrstilo med prvo dvajstotico. Hecherjeva, ki je uradnica po poklicu in ima komaj 19 let, je za 4 desetinke sekunde premagala njeno najresnejšo tekmičko, olimpijsko prvakinjo Heidi Bieblovo, medtem ko se je morala Američanka Meyersova (okrajšano) v šestem mestu. Na prvih dveh mestih nasledimo nadalje štiri francoske tekmovalke, po 2 ameriški in švicarski, 1 italijanska itd. Italijanke so tudi danes razočarale razen morda Pie Rive, kateri je uspelo zasedi deseto mesto. Ostale so se uvrstile proti koncu lestvice od 28. mesta dalje. Zmaga Avstrijke, pa čeprav je bila v popolni premoci, ni bila v kombinaciji je prvo mesto osvojila Nemka Bieblova pred Hecherjevo in Američanko Meyersovo. Ostali dve mesti sta zasedli avstrijski predstavnici, katerima sledita Američanka Ferries in Italijanka Pia Riva. Vrstni red na cilju je bil sledeč: 1. HECHER (Av.) 1'40"5, 2. Biebl (Z. Nem.) 1'40"9, 3. Grandier (Av.) 1'41"4, 4. Hennerberger (Z. Nem.) 1'41"7, 5. Netzer (Av.) 1'42"6, 6. Meyers (ZDA) 1'42"9, 7. Haas (Av.) 1'43"5, 8. Bochatay (Fr.) in Arlette Grosso (Fr.) 1'43"9, 9. Pia Riva (It.) 1'44"5, 10. Ferries (ZDA) 1'44"6, 11. Marianne Jahn (Av.) 1'44"7, 12. Obrecht (Šv.) 1'44"9, 13. Fumose (Fr.) 1'45"1, 15. Ehrenfeld (Av.) 1'45"3, 16. Hannah (ZDA) 1'45"4, 17. Staffner (Av.) 1'45"9, 18. Michel (Šv.) 1'46"3, 19. Terailon (Fr.) in Zimmermann (Av.) 1'46"5 itd. Končna lestvica kombinacije 1. BIEBL (Z. Nem.) 8,82 točk, 2. Hecher (Av.) 9,85, 3. Meyers (ZDA) 21,94, 4. Jahn (Av.) 25,86, 5. Netzer (Av.) 35,05, 6. Ferries (ZDA) 40,93, 7. Pia Riva (It.) 41,30, 8. Haas (Av.) 43,04, 9. Saubert (ZDA) 51,92, 10. Ehrenfried (Av.) 54,44, 11. Therese Leduc (Fr.) 58,97, 12. Jerta Schir (It.) 59,07.

Tudi D. Jones uradni izizivalec A. Moorea

NEW YORK, 12. — Atletska komisija New Yorka je danes nudila svetovnemu prvaku uredniške kategorije A. Moora, da si za dvoboja za svetovno krono izbere kot nasprotnika ali Harolda Johnsona ali Douga Jonesa. Moore mora izbrati tekmeča v roku 20 dni, če ne, bo izgubil naslova. Pred dnevi je komisija naročila Mooreu, da mora v 20 dneh podpisati pogodbo z Johnsonom, danes pa je kot uradnega izizivalca izbrala tudi Jonesa. GLASGOW, 12. — Sinoči je škotska amaterska boksarska reprezentanca premagala dansko 8:2.

Totocalcio

Bologna-Adova	1
Inter-Mantova	1
Juventus-Atalanta	1
LR Vicenza-Fiorentina	2 X
Lecco-Spal	1
Palermo-Roma	X 2
Sampdoria-Catania	1
Udinese-Milan	2 X
Venezia-Torino	X 1 2
Cosenza-Brescia	X 2
Reggiana-Genoa	2 1 X
Arezzo-Livorno	X
Spezia-Cesena	2
Napoli-Prato	1 X
Varese-Triestina	X

TOTIP

1. — prvi	2 4
— drugi	2 1
— prvi	1 X 1
— drugi	1 1 2
3. — prvi	2
— drugi	1
4. — prvi	X 2
— drugi	1 X
5. — prvi	2
— drugi	2
6. — prvi	1 X
— drugi	X 2

Po napeti borbi v Gorici Safog premagal Don Bosco

Vodstvo lestvice krepko v rokah treviške petorke

Istočasno s I. ligo so tudi moštva A lige spet stopila na igrišča in nadaljevala borbo za točke. Ze prvo kolo po počitnicah je bilo zelo borbeno. V D skupini, kjer nastopata tržaški ekipi Don Bosco in Philco, je treba zabeležiti padec videmskega moštva v Ravenni. S tem padcem, ki je priklenil Udinese na središče lestvice, so videmski predstavniki zgubili sleherni možnost za plitvino na vrhu, na katerega so upali po prvih srečnih nastopih. Znatno proti vrhu se je pa povzpela Stamura, ki po slabem startu iz tedna v teden zboljšuje svoje stanje. Ker je imel trž. Philco to nedeljo počitek, sta na vrhu ostali CSI Treviso in Reyer, ki sta z boljšo srečo igrali. Proti ekipi iz Camplija in So. Pepelka prvenstva D'Alessandro je še enkrat klonila pred Fidesom in bo morala sedaj iskati rešitev le v medsebojnih tekmah z ekipama Ravenne in Camplija. Tržaški Don Bosco je v Gorici presenetil vse s svojo moško in odlično igrjo, kljub temu, da je moral prepustiti obe točki gorški Safogu, ki tako nadaljuje svojo pozitivno serijo. Tekma med Tržačani in Goričani je bila skozi in skozi zelo izenačena in smemo reči, da so v prvem polčasu gostje celo zabeležili terensko nadmoč nad domačini, ki so kljub temu zaključili prvi del tekme v vodstvu. V drugem polčasu je Safog igrala znatno bolj in šla večkrat zaporedoma do koša: kazalo je, da bo zlahka odpravila nasprotnika, vendar so se Tržačani pri stanju 52:42 zbudili in s silovitim finišem skorajda dohiteli domačine. Vseeno pa je goriskim igralcem uspelo obdržati majhen naskok in ob koncu tekme so le 4 točke ločile zmagovalce od premagancev. V ostalih skupinah moramo

Izidi D skupine: Fides-D'Alessandro 52-39, CSI Treviso-Campli 56-50, Safog-Don Bosco 72-68, Stamura-Udinese 51-48, Reyer-Soja 57-54, Philco je počival.

CSI Treviso 8 7 1 510 408 15, Reyer 7 6 1 445 392 13, Philco 7 5 2 437 340 12, Safog 7 5 2 445 429 12, Stamura 8 4 4 385 428 12, Fides 7 4 3 462 418 11, Udinese 7 4 3 441 330 11, Don Bosco 8 2 6 498 515 10, Campli 7 1 6 343 414 8, Ravenna 7 1 6 354 426 8, D'Alessandro 7 1 6 346 483 8.

Iz krvi rdeče

12.

MARA HUSOVA 24.XI.1900 - 2.I.1944

Smrt in pogreb Cincarja Mata

Medtem so se odprla vrata in nekaj kmečkih mož je vstopilo. Gospodar Mate je stisnil Dinku roko, ga prijateljsko potrpeljal po ramenih in sladko pel: »Tako torej, Dinko, do jeseni, do jeseni.« Obzirno ga je pripehal do vrat in Dinko se je znešel na trgu, da sam ni vedel kako. Gospodar Mate je zaprl Dinkovo menico in iz omare potegnil šok drugih. Kmetje so posedli na klopi ob vlažnem zidu in uradovanje se je nadaljevalo. Ko je bilo pogovornaj najživahnije, so gospodarja spet prijeli strašni krči. Spet je pozelenel in se ves zvil za mizo. »Prijatelji, bratci moji! Bolan sem, hudo mi je. Pa drugič pridite,« je kratko odpravil svoje obiskovalce. Kmetje so se spogledali in šli. Matu je odleglo. Mrzlično je izpraznil svojo miznico in omaro. Vse papirje in denar je pograbil v vrečko, jo dobro zavezal, povrhu pa še zavil v staro suknjo, da ne bi ljudje niti sumili, kaj Cincar Mate zdaj, ob belem dnevu, prenaša. Zapahnil je okno, zaklenil z žabicami vrata ter z opetajočimi se koraki krenil domov. Tema se mu je delala pred očmi in zemlja se mu je zibala pod koraki. Naslonil se je na zid in krčevito stiskal k sebi vrečo. Pred

utaborili v sobi, kjer je bila skrinja. Tu so prenočevali kar na tleh in budno pazili dno na drugega. Drugi dan pa niso mogli več vzdržati. Poklicali so advokata in dva sosedja za priči, da bi v njihovi navzočnosti odprli skrinjo. Gospod advokat je poklenil pred skrinjo, z njim pa vsi bratje z vdovo vred. Pri vratih so kulevali v sobo snahu in otroci. »Zdaj! Ključavnica je rezko zadržala, pokrov se je stresel in z njim vsi navzoči. »Bog mu daj večni mir!« je zbegano zavpila vdova. »Molči! Molči!« so zarezali bratje. Advokat je vzdignil pokrov in se vrvaval: »Zdaj pazite! Jaz in ta dva moža smo zdaj uradne osebe.« »Tako rekoč oblači!« je rekel sosed. »Stopite bliže in pogledajte, kaj je notri!« Bratje so vstali in vsi hkrati pogledali v skrinjo. Advokat je zgrabil naročaj zelenih papirjev. »Menice, samo kmečke menice in nič več!« »Nič več!« sta kakor odmev ponovila sosed. »A zlato?« so hkrati zaprotili bratje. »Ni ga!« je mirno odgovoril advokat. »Ga ni!« sta škodočljivo ponovila sosed. Menic pa so našli za grozno vsoto. »To pa tudi nekaj velja. Bomo pa te menice razdelili,« so rekli bratje. »No, prav!« je rekel advokat. »Toda vsi ti papirji nič ne veljajo. Vidim, da ne znate brati, sicer bi vedeli za novi zakon o kmečkih dolgovih. Dvajset let lahko čakate dolžnika in skoraj nič ni obrestil!« je počasi, besedo za besedo poudarjal odvetnik. Bratje so pobledeli. »Tako! To je razbojništvo!« »Mislite na trgovino svojega pokojnega brata?« je strupeno vprašal sosed. Starejši brat si je grizel brke. »Toda vemo, da je naš pokojni brat imel denar, suho zlato!« je ves iz sebe rjul srednji brat in divje gledal vdovo poleg sebe. »Kaj če ga je ta ukradla?« Vdova si je zakrila oči s predpasnikom in tako ušla strašnem pogledu.

»Pokojni Mate je bil čuden človek. Prav lahko je mogoče, da je svoj denar zakopal kje v hiši,« je vrgel sosed misel med brate. Uradne osebe so odšle iz hiše žalosti, bratje in njihove žene pa so se razbežali po hiši. Iskali so, brskali, trkali po zidovih in po podu, premetali vse na podstrešju in v kleti, obrnili in prepalili vse skrinje in vse žepa v posojniških oblekah. Vse dan do mraka je trajalo mrzlično iskanje. Nasledel je lopata mlajšega brata zadel na volto mesto. »Kramp, kramp! Prinesite hitro!« je vpil mlajši v klet, da je odmevalo do podstrešja. Starejša sta se zadrevila v klet. Zasopli in vsi mokri od potu so trkali z nogami po tleh. »Ali ste ljudje, ali ste zveri?« je zavpil na vratih neki daljni sorodnik. »Brat leži na mrtvaškem odru, duhovnik je prišel, da zmoli za njim mrtvaške molitve. Pustite iskanje za jutri!« Bratje so se mirno spogledali in nekaj kakor zadrega je blisknilo v njihovih očeh. Molče so odšli k mrlju. Prej je še starejši brat zapahnil klet in dal ključ v žep. Spet je minila dolga noč brez spanja, polna potuhnjenih, zalezujočih pogledov. Drugi dan je bil pogreb. Bratje so bili vsi svedčani v svojih črnih oblekah. Obrabi so jim bili resni in mračni. Kljub divji gnji svoje žlahte je vdova oskrbela dostojen pogreb. Trije duhovni s častljivimi besedami so čakali pred hišo žalosti. Njihove kadilnice so spuščale oblake duševnega dima. Spreved je med glasnim petjem staroslovskih molitev krenil v cerkev. Za krsto so šli bratje in vdova, za njimi sosedi in sosede ter cel trop veselih dolžnikov. V cerkvi so dolžniki pobožno molili za mir Matove duše in navdušeno prižigali tenke lojenke v njegov spomin. »Bog ti odpusti, bog ti odpusti!« so šepetali drug za drugim in z vedrimi obrazi gledali na pokrito krsto. Med molitvami, ko so vsi klečali in se križali, je opazil mlajši brat, da je starejši brat izginil iz cerkve. Kakor blisk mu je šnila v glavo misel: »Kopat je šel! Saj je sinoči vzel ključ s seboj.« (Nadaljevanje sledi)